

Groen!

CONTACT: GROENLINKSDENHELDER@GMAIL.COM

WWW.DENHELDER.GROENLINKS.NL • FACEBOOK.COM/GROENLINKSDENHELDER

Tegenstrijdig beleid en gebroken belofte's!

Op deze niet-sluitende programmarekening 2019-2022 is veel aan te merken. Ten eerste al de totstandkoming met eerst een beleidsarm deel met autonome ontwikkelingen, en daarna de aanvulling. Plus een poging om de oppositiepartijen medeverantwoordelijk te maken voor deze wanstaltige bezuinigingen. Zonder dat we aan de "heilige koeien" parkeren en Port of Den Helder mochten komen. **Zo werkt dat dus niet wat ons betreft!**

Meedenken doe je óf over alles, óf over niets. En dus kwamen alle nieuwe begrotingsvoorstellen vanuit het coalitieakkoord. Hoewel... vanuit het akkoord?

Dat de tijd een factor was kunnen we nog begrijpen, maar niet dat dat geleid heeft tot niet onderbouwde en onderzochte keuzes.

Zeven partijen, die uitspraken het allemaal anders te gaan doen, sloten een akkoord.

Het coalitieakkoord meldt: **"alles moet gericht zijn op de vraag, waar we met elkaar nog beter kunnen werken voor de belangen van de inwoners van Den Helder."**

Ik verwacht dat een begroting gebaseerd is op het akkoord, dat gemaakte afspraken worden nagekomen, waar de VVD altijd zo prat op gaat, maar zie hier bar weinig van terug. We begrijpen dat keuzes maken altijd lastig is. Maar we begrijpen niet, hoe de keuzes die nu in de begroting voorliggen, stroken met het coalitieakkoord! Pijnlijke maatregelen, voorgesteld door zeven wethouders, een paar teveel volgens ons. Met vier wethouders had het ook gekund. Scheelt een hoop salaris en straks wachtgeld.

Tegenstrijdig!

"We willen maatschappelijke organisaties actief inschakelen" zegt de coalitie.

Dus daarom snijden ze in de subsidies van bijvoorbeeld het Internationaal Vrouwen Centrum, zonder eerst in gesprek te gaan over eventuele bezuinigingen?

En dus ook zonder een idee te hebben van wat de bezuiniging voor effect gaat hebben op het IVC. GroenLinks vindt dit onverantwoord.

Tegenstrijdig!

"Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente dat niemand door de bodem zakt" meldt het akkoord. Dus daarom schrapt gemeente de meedoenregeling en schaft ze de compensatie voor het

eigen risico grotendeels af? GroenLinks vindt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen. Iets wat coalitiepartner PvdA vroeger ook vond; mensen met weinig inkomen moeten ondersteund worden, niet uitgeknepen. Maar dat was de PvdA van vroeger.

Lees verder op pagina 2

Tegenstrijdig!

“Om de parkeerdrukke in de binnenstad te reguleren kiest deze coalitie voor de variant blauwe zones. We gaan onderzoeken of het gebied waar dit regime van toepassing is verder uit te breiden is.”

Kostbaar Stadspartij puntje! Voor GroenLinks is gratis parkeren nooit nodig geweest! De mededeling van de wethouder dat het herinvoeren van betaald parkeren geld kost is irrelevant; het scheelt tonnen op de begroting en levert inkomsten op. Of willen we een parkeerwalhalla zijn voor Texelgangers en winkelpersoneel?

Tegenstrijdig!

“Den Helder moet de ambitie hebben om in de komende raadsperiode de meest fietsvriendelijke stad van het land te worden,” zegt de coalitie.

Op zich een prima ambitie, maar het spoot niet met overal gratis parkeren. Ja, die Texelgangers, pakken de fiets vanaf het parkeerterrein. Maar zo stimuleer je je eigen inwoners niet om de fiets te pakken.

Tegenstrijdig!

“Cultuur is de ziel van een stad,” vindt deze coalitie.

Dus schrapt ze de kunstprijs die we hadden en halveren ze het potje voor de aanschaf van kunst?

We hebben nu toch een bolder? Dan is de rest zeker niet meer nodig? Voor GroenLinks is kunst belangrijk.

We zullen deze bezuinigingen niet amenderen, omdat dit geen inwoners direct in de portemonnee raakt, maar we vinden het wel ontstellend treurig.

Fout!

“Maatschappelijke stage: Den Helder is er trots op dat structureel invulling gegeven is aan dit fenomeen en blijft dit ook de komende jaren doen” lezen we.

Dus zonder Community College blijft er evengoed een maatschappelijke stage?

Wij denken van niet, want de maatschappelijke stage is onderdeel van Community College!

Tegenstrijdig!

“Investeren in sport is een investering in de toekomst.”

Dus daarom stopt gemeente met het topsportfonds, want topsporters hebben al een toekomst?

Of zijn topsporters sowieso al rijk? GroenLinks begrijpt dit niet.

**Asociale maatregelen
in het Sociaal Domein!**

“Initiatieven van het sociaal domein en sportverenigingen blijven we continueren of ondersteunen.”

En dus krijgt Sportservice minder geld en snijdt deze coalitie ontzettend in het sociaal domein. Hoe ontzettend tegenstrijdig is dit alles, en haaks op wat in verkiezingstijd gezegd werd. **GroenLinks vindt het afschuwelijk dat er zulke asociale maatregelen genomen worden in het sociaal domein.**

Dit gaat onherroepelijk mensen treffen. En opnieuw mensen die juist hulp en ondersteuning nodig hebben.

“Gemeentelijke huisvesting: de huidige exploitatielasten van circa €1,6 miljoen zijn taakstellend en maximaal.”

Dus daarom wordt een ton gevraagd voor onderzoekskosten? En gaan ze voor de zoveelste keer alles uitzoeken.

**Moeten gratis parkeren
en de
Port of Den Helder
betaald worden door
de minima?**

GroenLinks heeft enorme moeite met een groot deel van de voorgestelde bezuinigingen en ook met een aantal van de coalitieprioriteiten waar wél geld voor wordt vrijgemaakt.

Natuurlijk zijn er ook een paar dingen waar we wel blij mee zijn, zoals het op peil brengen van het onderhoud openbare ruimte en het budget voor de duurzaamheidsagenda. Maar een Port of Den Helder overeind houden door het vinden van geld bij de minima en het gratis parkeren laten betalen door de maatschappelijke instanties gaat GroenLinks echt véél te ver. We zullen dan ook met een aantal wijzigingsvoorstellen komen.

Wat ons ten hoogste verbaast, is dat het lijkt alsof er niet gekeken is naar het maatschappelijk effect van de voorgestelde maatregelen.

Het maakt ons boos dat we pas later een lijst kregen met de daadwerkelijke bezuinigingen, terwijl het raadsvoorstel deed voorkomen of overal de kaasschaaf gelijkelijk overheen ging.

Leek het eerst alsof er een generieke maatregel genomen werd zonder duidelijke keuzes erachter, blijken er op de achtergrond wel degelijk keuzes gemaakt te zijn. Maar elke vorm van uitleg of argumentatie ontbreekt.

Waarom worden sommige potjes en subsidies voor 100% geschrapt en andere voor 10%?

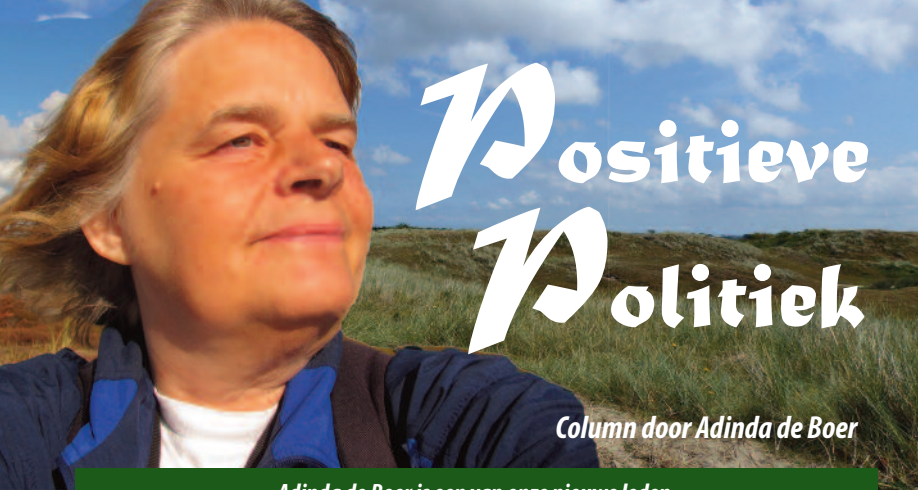
Waarom geen deskundigheidsbevordering meer, waarom geen cent meer voor stichting De Vrolijkheid?

We moeten als gemeenteraad redden wat er te redden valt. Want als we nu niet een aantal van deze maatregelen terugdraaien, dreigt voor het vogelasiel, het IVC, de gezinnen waarvan de compensatie eigen risico wordt afgenomen en voor de kinderen die voor hun sociale activiteiten afhankelijk zijn van de meedoenregeling..., kortom voor een flink deel van onze Helderse bevolking... **luctor et submergo**, ik worstel en ga onder...

**Luctor et
SUBmergo voor onze
bevolking?**

(Ik worstel en ga onder)

Marije Boessenkool

Positieve Politiek

Column door Adinda de Boer

*Adinda de Boer is een van onze nieuwe leden.
Zij heeft zo haar eigen kijk op de wereld, en die gaat zij in 'Groen' uitdragen.*

Het is begrijpelijk dat veel mensen hun geloof in de politiek verloren hebben. Keer op keer hoort men prachtige verkiezingsbeloften die als sneeuw voor de zon verdwijnen als de verkiezingen voorbij zijn. Tijdens de campagne komt men overal baby knuffelende, senioren troostende, arbeiders oppeppende, rozen en folders uitdelende mensen tegen. Daarna zijn die opeens weer onzichtbaar geworden, en in de wandelgangen worden plannen gesmeed die soms verbazingwekkend zijn.

U kiest een partij. Die doet het uitstekend. 'Ha, nu komen ze in de regering!' Denkt u. Nee hoor, heel andere mensen nemen op het pluche plaats.

De rijken worden rijker, de armen armer...

En toch... President Kennedy heeft ooit, toen hij door rugklachten gedwongen bedrust moest houden, het boek 'Profiles in Courage' geschreven. Over politici die tegen de stroom in durfden te stemmen. Die niet ja en amen zeiden, maar 'het kan anders.'

Groen Links heeft ook de moed om tegen de stroom in te zwemmen en te controleren of er iets niet scheef gaat. Wij kunnen zichtbaar, toegankelijk blijven ook als de verkiezingen voorbij zijn. Dit lukt GroenLinks uitstekend de laatste tijd.

Natuurlijke schoonheid

Den Helder heeft zoveel natuurlijke schoonheid, laten we daar meer uithalen. Dure kunst hebben we ondertussen al tot onze wenkbrouwen. We kunnen werken aan wat we al hebben. Een voorbeeld zijn de Donkere Duinen; waarom is het vroeger zo levendige meertje nu zo akelig doods en verwaarloosd? Het bos wordt aan de natuur over gelaten. Dit gebeurt op Texel ook, maar daar ziet het er veel verzorgder uit.

Initiatieven voor kleine beurs

Ik heb 20 jaar in Amsterdam gewoond waar veel initiatieven werden opgezet voor mensen met een kleine beurs; sport, cultuur, studie werden zo voor een grotere groep toegankelijk. Nu zie ik ons college bij dit idee geen vreugdedansje maken, de mentaliteit is er niet en ook niet de grotere pot met geld die Amsterdam wel heeft.

Door eigen initiatief van onze bewoners aan te sporen zouden we kunnen bereiken dat iedereen toegang heeft tot bovengenoemde, voor iedereen zo belangrijke en fijne activiteiten. Het voordeel is ook nog dat als je bijvoorbeeld taallessen kan nemen of lessen weerbaarheid voor mensen die geen werk hebben, de kansen op de arbeidsmarkt vergroot worden. In veel steden in Nederland en over de hele wereld zijn dit soort initiatieven al gelukt. Waarom niet in Den Helder?

Afvalbakken

Het aantal banken en afvalbakken in de stad is sterk afgenomen, waarom?

Ik heb gelezen dat sommige buurtbewoners elders een stuk stad adopteren en dat proberen schoon te houden, een soort groene brigade. Is dat hier ook mogelijk?

Graag wil ik mijn steentje bijdragen aan een mooi Den Helder voor iedereen.

Met groene groet, Adinda de Boer

Doe mee! Hoe?

GroenLinks heeft in de Tweede Kamer 14 zetels. Na de gemeenteraadsverkiezingen zijn we in diverse steden de grootste partij. Er is een beweging ontstaan voor een eerlijker, socialer en duurzamer Nederland.

Onze Helderse fractie heeft gemotiveerde specialisten op elk gebied en wordt gewaardeerd voor haar visie en betrouwbaarheid.

Maar de fractie kan het niet alleen. Hulp van leden en sympathisanten blijft nodig.

WAT KUNT U DOEN?

- Geheel vrijblijvend eens langskomen bij onze fractievergadering. Mail ons vantevoren.
- **Ad hoc of regelmatig, maar altijd vrijblijvend, helpen met klusjes.** Mail naar ons secretariaat: groenlinksdenhelder@gmail.com
- **Lid worden:** <https://wordlid.groenlinks.nl>

Een lidmaatschap verplicht u tot niets, maar helpt ons enorm. Wij zetten ons in voor een duurzame, sociale en groene stad. Al voor € 2,- per maand wordt u lid en helpt u mee aan een duurzaam en sociaal Den Helder.

- **Vragen?** Mail naar ons raadslid: marijeboessenkool@gmail.com of naar : groenlinksdenhelder@gmail.com

GROENLINKS

COLOFON

Groen!

Teksten:	Fractie GroenLinks
Columns:	Adinda de Boer en Gerard Hoekmeijer
Foto's:	Kees de Jager
Vormgeving:	www.keesdejager.com
Verspreiding:	Secretariaat GroenLinks

Overhandiging onderzoeksrapport aan wethouder Peter de Vrij

Slechts 10% van Helderse recreatieve locaties goed toegankelijk

De Nationale week van de Toegankelijkheid (1- t/m 6 okt) stond dit jaar in het teken van recreatieve locaties.

Samen met vijf gehandicapten en gesteund door GroenLinks, heb ik de toegankelijkheid van ruim 30 locaties getest. Slechts 10% daarvan was goed.

De situaties die we tegenkwamen waren o.a.:

- Een filmhuis zonder lift, dat uitsluitend via 4 trappen bereikbaar was.
- De grote bibliotheek waar je met een scootmobiel niet in mag. Je moet verplicht plaatsnemen in een 'bouwmarkt-rolstoel' waarmee je niet zelf kunt rijden. Een vrijwilliger moet je duwen. Back to the fifties en in strijd met het VN Verdrag. Honderden boeken zijn naast een trap geplaatst.
- Een expositie in een kerk, die bereikbaar was via een prima hellingbaan, maar binnen bij hoge drempels niet eens een oprijplaatje had.
- Veel straten zijn zo slecht dat zij valpartijen en rolstoelreparaties veroorzaken. Gemeente richt zich al jaren op de binnenstad en laat het onderhoud in de wijken liggen.

Natuurlijk waren er ook goede dingen:

- Twee strandopgangen zijn verbeterd. De reddingsposten zijn voorzien van

een uitstekend invalidentoilet. Maar helaas... die zijn alleen in het hoogseizoen geopend! De -nieuw gebouwde! - standpaviljoens (die wel het gehele jaar geopend zijn), hebben geen invalidentoilet. Gemiste kans!

- Het Reddingmuseum heeft het ITS certificaat, en ook het Natuurgebied 'de Helderse Vallei' is prima toegankelijk en bruikbaar. Er zijn meer goede voorbeelden, maar het algehele beeld is slecht.

Ons rapport is te downloaden op:

<https://denhelder.groenlinks.nl/sites/groenlinks.nl/files/downloads/newsarticle/Rapport%20Toegankelijkheid-okt.pdf>

Doel van het onderzoek

1. Waar mogelijk, directe verbetering van ontoegankelijke locaties
2. Overnemen van onze aanbevelingen
3. Ons hoofddoel is dat Den Helder zich aansluit bij het VN Verdrag. Daartoe dient GroenLinks een initiatiefvoorstel in bij de gemeenteraad.

lees verder op pagina 5

Organisatie van het onderzoek

Het onderzoek hebben we eenvoudig gehouden, omdat het ons aan tijd en menskracht ontbrak. We hebben ons moeten beperken tot het beoordelen van toegankelijkheid voor rollers. Misschien doen we later die voor blinden en slechtzienden. Eerst hebben wij een groepje vrijwilligers samengesteld, dat geholpen heeft met het schouwen van de locaties. Ervaren rollers die het in redelijkheid beoordeeld hebben.

De essentiële criteria hebben we op een testformulier van één kantje A4 gezet:

1. Parkeren? (invalidenparkeerplaats?)
2. Toegang / Entree?
3. Doorgangen, deuren. Breed genoeg? Drempels?
4. Invalidentoilet?
5. Lift?

De vragen konden aangekruist worden met 'Goed - Slecht - Geen,' plus ruimte voor een korte toelichting.

We zijn op pad gegaan met de testformulieren. Ook hebben we een paar keer 'geflyerd' bij winkelcentra, en daarbij mensen in een rolstoel of scootmobiel gevraagd hoe zij de Helderse toegankelijkheid vonden. Mede daardoor hebben we ook ervaringen van enkele toeristen gekregen.

Wethouder begripvol

Onder belangstelling van ruim 20 gehandicapten en enkele politici, hebben we zaterdag 6 oktober ons rapport overhandigd aan wethouder Peter de Vrij. Die toonde zich begripvol om iets met onze aanbevelingen te gaan doen, maar dat zegt nog niets! De echte verandering zal moeten komen via ons 'wetsvoorstel' in de gemeenteraad, om ook in Den Helder het Ver. Naties Verdrag voor de Rechten van gehandicapten (de Inclusieve Samenleving) uit te voeren.

Kees de Jager

GroenLinks Sociaal Domein

Onze 'keurmeesters:'

V.l.n.r.: Loes Vermaning, Nel Ockenburg, Rianne Lomans, Dick Bres, Peter Botman.

Hartelijk dank voor jullie vrijwilligerswerk!

Meelopers

Wat ben ik blij, dat ik niet meer in de gemeentepolitiek actief ben! Dat denk ik zo af en toe tijdens het lezen van de krant. Ik heb godzijdank – wat is het toch lekker om Hem te danken als atheïst – nooit samen met onverbloemde xenofoben of racisten in de raadszaal gezeten. De PVV: eigen volk eerst bij toewijzing van sociale huurwoningen. Of vragen stellen in Provinciale Staten over doordraaiende windmolens bij een gaslek. Schande! Zie je wel! Die linkse milieugekken brengen ons eigen volk in gevaar. En uiteraard al meteen nee roepen tegen het weer in gebruikstellen van Deibelkamp als AZC.

Lezende over dergelijke PVV-oprissingen, ruik ik de zure lucht van ziekelijke benepenheid en zie ik het weer het pruilende mondje van Janmaat naast de geranium op tafel in zijn zendtijd voor politieke partijen. Het is zo treurig, die eeuwige verongelijkheid van dergelijke types. Sinds Fortuyn durven ze zich weer te uiten en steken de ratten bij wijze van spreken weer overal hun kop op (mijn excuses aan dierenliefhebbers voor het gebruik van deze - door biologen geliefde - viervoeters als metafoer). Voordeel is natuurlijk dat je kan overzien hoe groot de groep van deze verongelijkten is: in Den Helder barst het ervan, net zoals in Volendam en Venlo.

Een ander voordeel is dat nu ook de fellow-travelers, de meelopers zich durven bloot te geven. Die zitten vooral bij de VVD en het CDA, maar ook zijn het soms afvallige sociaaldemocraten. Het genoemde voorstel

inzake toewijzing van huurwoningen werd namelijk gretig omarmd door de VVD en het blijkt al in diverse steden in Noord Holland doorgevoerd te zijn door wethouders van deze partij. Ach, na de uitglijder van Stef Blok verbaas je je daar niet meer over.

De VVD is van een integere liberale partij verworpen tot een ranzige bende van non-valeurs en opportunisten, waaruit vrijwel continue een penetrante geur van corruptie, belangenverstrengeling en zakkenvullerij opstijgt.

VVD'ers zijn - tegenwoordig onbeschaamd - de loopjongens en loopmeisjes van het grootkapitaal en de hoofdschuldigen voor het tekort aan sociale huurwoningen.

De VVD is net zo bruin als de PVV, het scheidt ook maar één letter maar is eigenlijk nog erger.

Gerard Hoekmeijer

de Gierzwaluw: Rondjes van 20.000 kilometer per jaar!

De gierzwaluw *Apus apus*, wat in het Latijns "pootloze" betekend, is een voornamelijk Afrikaanse vogelsoort die gedurende ca. 3 maanden van het jaar broedt in Europa en Azië. Ze lijken wel iets op de spreeuw, maar zijn slanker en hebben een sikkelvleugel. Ze hebben een lengte van 16-17 cm, een spanwijdte van 43-48 cm en een gewicht van 36-50 gram. Vanaf eind april tot eind juli ook in Nederland aanwezig. Den Helder biedt ruimte aan ca. 350 paren van deze nuttige vogelsoort. Dat nuttige bestaat uit het vangen van ca. 20.000 insecten per paar per dag als ze jongen hebben. Daarnaast zijn de snelle luidruchtige vliegshows van gierzwaluwen op zomeravonden prachtig om mee te maken. Gierzwaluwen zijn echte vliegers en dat doen ze eigenlijk altijd. Alleen om te broeden moeten ze hun biotoop "de luchtlagen" verlaten en zoeken ze een holte waar de 2 tot 4 eieren in worden gelegd. Voedsel zoeken, slapen, nestmateriaal zoeken, paren enz. doen ze in de lucht. Dag en nacht.

van verloren gegane nestgelegenheid een zware paal met een vierkant huisje met daarin 42 nestruimten was geplaatst. Door middel van lokken met geluiden werden daar de gierzwaluwen in gelokt. **Ik ontwikkelde een kleiner exemplaar op een klapbare paal van ca. 10 meter hoogte met daarin 4 en 12 nestruimten en gaf deze een ronde vorm.** Dat oogt fraaier en kan wat meer de harde wind aan. Deze eerste Nederlandse gierzwaluwtil is één van de ideeën die in de klankbordgroep stadspark werden besproken en staat net ten zuiden van gebouw de Koploper, niet ver van een reeds jaren bestaande kleine kolonie. Er is hiervoor een bouwvergunning verleend.

De til is in 2012 in gebruik genomen en in 2013 vlogen er mede door het afspelen van lokgeluiden al gierzwaluwen langs. De jaren erna telde ik 4-7 paren spreeuw. In 2014 werd op 21 juni na het gedurende een week lokgeluiden afspelen, een groepje van 5 gierzwaluwen in- en uitvliegend waargenomen die er ook de nacht in doorbrachten.

Een ruimte om in te broeden vinden ze onder dakpannen, in gaten in muren, onder goten, in speciale nestkasten, enz. Gierzwaluwen zijn zeer plaatstrouw en hebben ze eenmaal een plekje gevonden, dan komen ze er elk jaar terug. Regelmatig treft een zoeker een bewoner aan en wordt het (soms urenlang) knokken tot er één opgeeft en verdwijnt. Is de zoeker de overwinnaar dan gooit hij gelijk de reeds gelegde eieren eruit en wordt er een vervolglegsel geproduceerd. Op een legsel wordt 20 dagen gebroed en daarna worden de jongen 40 dagen verzorgd.

Plaatstrouw

Vanwege de plaatstrouw is het gemakkelijk om gierzwaluwen te onderzoeken en de broedsels te volgen. Plaats er een minicamera bij en eind april – half mei zie je op het scherm dat ze weer terug zijn.

Door isolering van daken en het dichtstoppen van gaten raakt de gierzwaluw steeds meer nestgelegenheid kwijt. Daar is ook iets aan te doen. In Nederland (o.a. Elburg) werden speciale gaten gemaakt in de huismuren.

Speciale inmetstel nestkasten zijn goede vervangers gebleken en in de inmetselformen in de nieuwbouw aan de Helderse grachtengordel zijn ze sinds 2016 in- en uitvliegend waargenomen. Daarnaast zijn ze ook bezet door huismussen en die hebben het ook moeilijk. Van deze speciale inmetstel nestkasten zijn er al een stuk of 75 ingemetseld in meerdere projecten in De Schooten, Boatex en het Centrum, door o.a. Woningstichting en Zeestad.

Nestkasten nieuwe stijl

Naast nestkasten moet er toch nog wel iets makkelijkers te bedenken zijn, dacht ik een jaar of 9 geleden en vernam dat er in Duitsland ter compensatie

In 2015 en 2016 hadden we het te druk met de vele vogelactiviteiten en was het weer er niet naar om langdurig rond de til te posten. Wel vlogen er gierzwaluwen rondom maar die konden ook uit de kolonie onder een dak 60 meter verderop komen.

Op 1 juni 2017 keken we bij de til en werden rond 22.15 uur verrast door een groot gierzwaluw aanvliegefeest van zoekers.

De eerste Gierzwaluwtil in Nederland!

Op zaterdag 8 juli 2017 waren we voor het Noord-Hollandse gierzwaluw telproject van het Gierzwaluwplatform Noord-Holland/Landschap Noord-Holland het centrum van Den Helder aan het onderzoeken. Toen we rond 22.15 uur bij de gierzwaluwtil aankwamen hoorde Ella geluid uit de til komen, enkele tellen erna gevolgd door het aanvliegen, invliegen en uitvliegen door 4 gierzwaluwen van 2 van de 16 ruimtes. Voor het aanvliegen werd er vanuit de til geroepen dus hij is nu zeker bezet. Op 17 juli 2017 gingen we 's avonds rond 18.30 uur bij de til posten. Om 20.06 uur vloog er 1 uit de zuidelijke opening van de onderste trommel. Op 19 juli 2017 vloog rond 21.00 uur een gierzwaluw uit het oostelijke gat ernaast en werd er door een groep gierzwaluwen aangevlogen en geschreeuwd. Overigens vlogen er al enkele dagen grotere (2-3 x zoveel) aantallen gierzwaluwen hard schreeuwend langs de broedplekken. Ik houd het voor 2017 op 1 broedpaar. In 2018 werden 8 paren spreeuw en 2 (mogelijk 3) paren gierzwaluw waargenomen.

September 2018 is de gierzwaluwtil van haar paal gehaald om onderhoud te plegen. De til bestaat uit een klapbare 10 meter hoge paal met opgelast platform, een houten onderdrum met 4 nestruimten, een tussenplaat, een houten bovendrum met 12 nestruimten en een dubbel dak welke de warmte afvoert. Alle onderdelen zijn geschuurd, ontvet en opnieuw van een beschermingslaag voorzien. Bij het onderhoud troffen we 10 spreeuwennesten aan. Spreeuwen broeden al vroeg en de jongen vliegen rond half mei uit. Gierzwaluwen nemen die nesten gewoon over en knappen ze wat op met o.a. veertjes die ze zelf in de lucht vangen en lijmen er met speeksel een cirkeltje van waarin in de komende jaren de eieren worden gelegd. In de ruimte waarvan we wisten dat er zeker een gierzwaluw in nestelde hebben we het nest laten zitten. Immers onder de dakpannen doen ze dat ook niet. Wel werd de stofzuiger gebruikt om zoveel mogelijk plaagbeestjes het leven zuur te maken. Op 21 oktober 2018 hebben we de til weer op de paal geplaatst en 3 dagen later was een spreeuw weer alle gaten aan het inspecteren. Om het ons makkelijker te maken is nu elk invliegagat genummerd waardoor het makkelijker noteren is welke ruimte er gebruikt wordt.

20.000 kilometer per jaar

En onze gierzwaluwen? Die zijn eind juli in 2-3 weken tijd naar Kongo gevlogen. Een afstand van ca 8.000 km. Daar blijven ze tot eind oktober en maken dan tot eind januari een uitstapje naar Mozambique, een afstand van ca 2.000 km. Daarna vliegen ze weer terug naar Kongo en blijven daar tot half april om daarna de 8.000 km terug te vliegen naar hetzelfde plekje waar ze vorig jaar broedden. In deze tijd wordt klokronde gevlogen dus veel meer dan de 20.000 km heen en terug! Jongen blijven minstens 2 jaar vliegen tot ze ook op zoek gaan naar een nestelplekje. Maar ja daar ben je met zo'n gestroomlijnd lichaam ook uitstekend voor uitgerust en met een tot nu toe maximale leeftijd van wel 21 jaren heb je er de tijd voor. Nu maar hopen dat je geen boomvalk of Eleonora's valk tegen komt.

Momenteel, begin november, vliegen de gierzwaluwen in de omgeving van Malawi en verwachten we ze de eerste week van mei 2019 weer terug. Ik ben benieuwd wat 2019 gaat brengen.

Tijd voor een tweede gierzwaluwtil?

Groeten, Fred van Vliet

We hebben nu Kinderzwerfboek-Stations bij onze huismushofjes!

Neem je gelezen kinder- en/of natuurboek mee, geef het af bij Fred van Vliet - Hoogstraat174

en ik laat het via één van onze stations weer zwerven.

Wie weet hoeveel kinderen jij hiermee een beetje extra geluk geeft.

Lieveheersbeestje

(Coccinellidae)

Iedereen kent het lieveheersbeestje, vooral de rode met zwarte stippen. Het aantal stippen zegt niets over de leeftijd; ze worden niet ouder dan een jaar en een paar maanden. Het lieveheersbeestje is een kevertje uit een familie van wel 5000 soorten, waarvan er in Nederland ongeveer 60 voorkomen. Naast de rode met zwarte stippen zijn ook de zwarte met rode stippen en de gele zwart gestippelde lieveheersbeestjes vrij algemeen. Door de hals- en dekschilden is lastig te zien dat ze net als alle andere insecten een kop, borststuk en achterlijf hebben. Daarnaast hebben ze korte pootjes en antennen. Ze vliegen met de achterste vleugels, die onder de dekschilden zitten.

Een paar soorten eten planten of schimmels, maar de meeste soorten die bij ons voorkomen leven van insecten en mijten. Lieveheersbeestjes die bladluizen eten zijn welkome gasten in de tuin. Een lieveheersbeestje eet 80 bladluizen per dag en de larven lusten er wel 120 op een dag. Ze grijpen de luis met hun kaken en zuigen ze leeg. Ondanks hun grote ogen zien ze slecht en moeten ze het hebben van de geur om hun voedsel te vinden. Daarom lopen ze ook tegen de stengel omhoog, zodat de kans dat ze een luis tegenkomen het grootst is.

Soms zie je ze doodleuk over een groep bladluizen heenlopen. Dan zijn ze niet bezig met eten, maar op zoek naar een partner of een plek om eitjes af te zetten. Medio april/mei leggen ze 20 tot 40 eitjes per dag tussen de bladluishaarden in. Afhankelijk van de temperatuur komen de eitjes na 4 tot 8 dagen uit. De larven beginnen meteen met eten en degene die als eerste uitkomen, beginnen met het verorberen van hun broertjes en zusjes. Daarna staan de luizen op het menu. Ze vervellen regelmatig en na ongeveer 4 a 5 weken gaan ze verpoppen tot een volwassen lieveheersbeestje. Dan hangen ze aan de onderzijde van een blad in de buurt van een kolonie bladluizen. Als ze uit de pop kruipen hebben ze nog geen stippen, die komen iets later.

Lieveheersbeestjes proberen natuurlijk ook te voorkomen dat ze zelf opgegeten worden. Door hun kleuren geven ze de boodschap af dat ze giftig zijn. Een andere manier om belagers af te schrikken is het zogenoemde reflexbloeden. Bij aanraking trekken ze snel hun pootjes en antennen in en blijven ze "dood" liggen. Ze laten dan uit de gewrichten van hun pootjes een gele, sterk riekende en bitter smakende vloeistof lopen. Als predator moet je wel heel veel honger hebben om dat te willen eten.

Medio 2004 werd het Aziatisch lieveheersbeestje geïntroduceerd als biologische bestrijder van bladluizen in de tuinbouw. Je kunt ze herkennen aan de zwarte "M-vormige" tekening op het halsschild. Ze deden prima werk. Maar als de luizen op zijn, vullen ze hun buik met planten, en ook met andere soorten lieveheersbeestjes, rupsen en vlindereitjes, waardoor ze een bedreiging vormen voor de inheemse soorten. Hun verspreiding wordt daarom wetenschappelijk gemonitord.

Marja Timmers

